ERHVERVSUDDANNELSER *12. juli 2023*

Knap halvdelen af eleverne på erhvervsuddannelserne falder fra

ANALYSE

Udarbejdet af

Troels Lund Jensen
Chefanalytiker

Knap halvdelen af eleverne på erhvervsuddannelserne falder fra, men frafaldsandelen er faldende. Frafaldet er størst i løbet af grundforløbets anden del og i overgangen mellem grundforløbets anden del og hovedforløbet. Men det går den rigtige vej. De seneste år har færre afbrudt grundforløbets anden del, og den direkte overgang fra grundforløbets anden del til hovedforløb har været rekordhøj.

Kontakt

Analysechef
Emilie Damm Klarskov
27 35 85 95
ead@ae.dk

Kommunikationschef
Jesper Kirkbak
50 73 71 34
jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Knap halvdelen, der begynder på en erhvervsuddannelse, stopper, før uddannelsen er fuldført. Andelen er imidlertid faldet de seneste år. På årgangen, der påbegyndte en erhvervsuddannelse i 2015/2016, havde 46 pct. af eleverne frafald, mens det var 43 pct. af eleverne på 2018/2019-årgangen.
- Størstedelen af frafaldet sker i forbindelse med grundforløbets anden del. Enten i løbet af grundforløbets anden del, eller fordi man ikke overgår til et hovedforløb. Hver tredje, der begynder med grundforløbets anden del, afbryder erhvervsuddannelsen i forbindelse med grundforløbets anden del.
- De seneste år er frafaldet reduceret ifm. grundforløbets anden del. Dels er der færre, der afbryder, og dels er der flere, der overgår til hovedforløbet umiddelbart efter afsluttet grundforløb.

Knap halvdelen af eleverne på erhvervsuddannelserne falder fra – og størstedelen inden for de første 15 måneder

Figur 1 viser udviklingen i frafaldet blandt erhvervsskoleelever fordelt efter det skoleår, hvor erhvervsuddannelsen er påbegyndt, samt hvornår i uddannelsesforløbet frafaldet er sket.

Frafaldet er faldet fra 47 pct. umiddelbart efter erhvervsskolereformen i 2015 til 43 pct. blandt elever, der gik i gang med en erhvervsuddannelse i skoleåret 2018/2019.

FIGUR 1

Frafald sker oftest i løbet af de første 15 måneder

Figuren viser andelen, der falder fra erhvervsuddannelserne fordelt på tidspunkt for frafald og skoleår for påbegyndt erhvervsuddannelse.

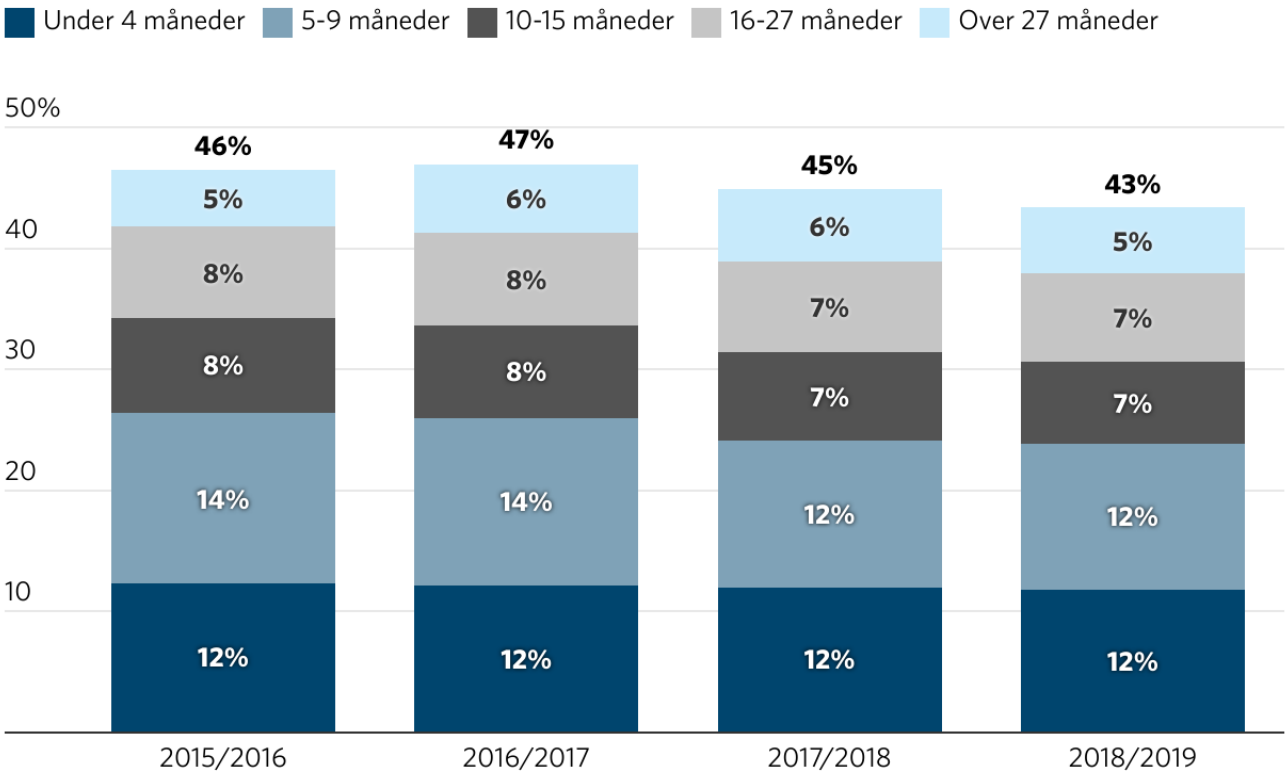

Anm.: Skoleår fra august til juli. På hinanden følgende uddannelsesforløb anses som sammenhængende, hvis de følger inden for 13 måneder.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Figur 1 viser også, at frafaldet ofte sker tidligt i uddannelsesforløbet. I løbet af de første 4 måneder er 12 pct. faldet fra. Det er samme andel på tværs af de belyste skoleår. Frafald mellem 5 og 9 måneder efter tilgang til erhvervsuddannelserne er faldet fra 14 pct. til 12 pct. i løbet af de fire skoleår, og frafald inden for 10 til 15 måneder er faldet en smule fra 8 pct. til 7 pct.

Frafald inden for de første 15 måneder udgør dermed størstedelen af frafaldet, og udviklingen i det korte frafald forklarer også størstedelen af faldet i frafald i perioden. Blandt elever med nye uddannelsesforløb i 2015/2016 faldt 34 pct. fra i løbet af de første 15 måneder. Den andel er faldet til 31 pct. blandt elever, der begyndte et uddannelsesforløb i 2018/2019.[1]

Erhvervsskoleelever, der er gået i gang med en erhvervsuddannelse i skoleår efter 2018/2019, er i høj grad fortsat i gang med erhvervsuddannelserne. Det er derfor for tidligt at analysere på det generelle frafald for disse årgange.[2] a

Samme andel falder fra grundforløbets første og anden del

Man begynder typisk en erhvervsuddannelse med grundforløbets første del eller grundforløbets anden del, men kan i særlige tilfælde begynde direkte på et hovedforløb, f.eks. i ny mesterlære, erhvervsuddannelse for voksne, med relevant forudgående erhvervserfaring, eller hvis man i forvejen har en erhvervsuddannelse inden for samme fagområde.

Unge, der går i gang med en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, begynder typisk med grundforløbets første del, der er en bred indgang til de forskellige erhvervsuddannelser. På grundforløbets anden del vælger man en specifik erhvervsuddannelse og har fagrelevant undervisning.

Halvdelen, der er startet med et grundforløb, er faldet fra erhvervsuddannelsen, uanset om man er startet med grundforløbets første del eller grundforløbets anden del. Der er et fald i frafaldsprocenten på tre procentpoint, blandt dem med første tilgang i 2018/2019 sammenlignet med de forudgående år.

Frafaldet er mindre blandt dem, der begynder direkte på hovedforløbet, hvor mellem hver femte og hver fjerde falder fra. Her er der omvendt større frafald blandt dem, der er gået i gang med uddannelsen i 2018/2019 sammenlignet med de forudgående år.

FIGUR 2

Frafaldet er ens, uanset om man starter på grundforløbets første eller anden del

Figuren viser andelen, der falder fra erhvervsuddannelserne fordelt på første uddannelsesdel og skoleår for påbegyndt erhvervsuddannelse.

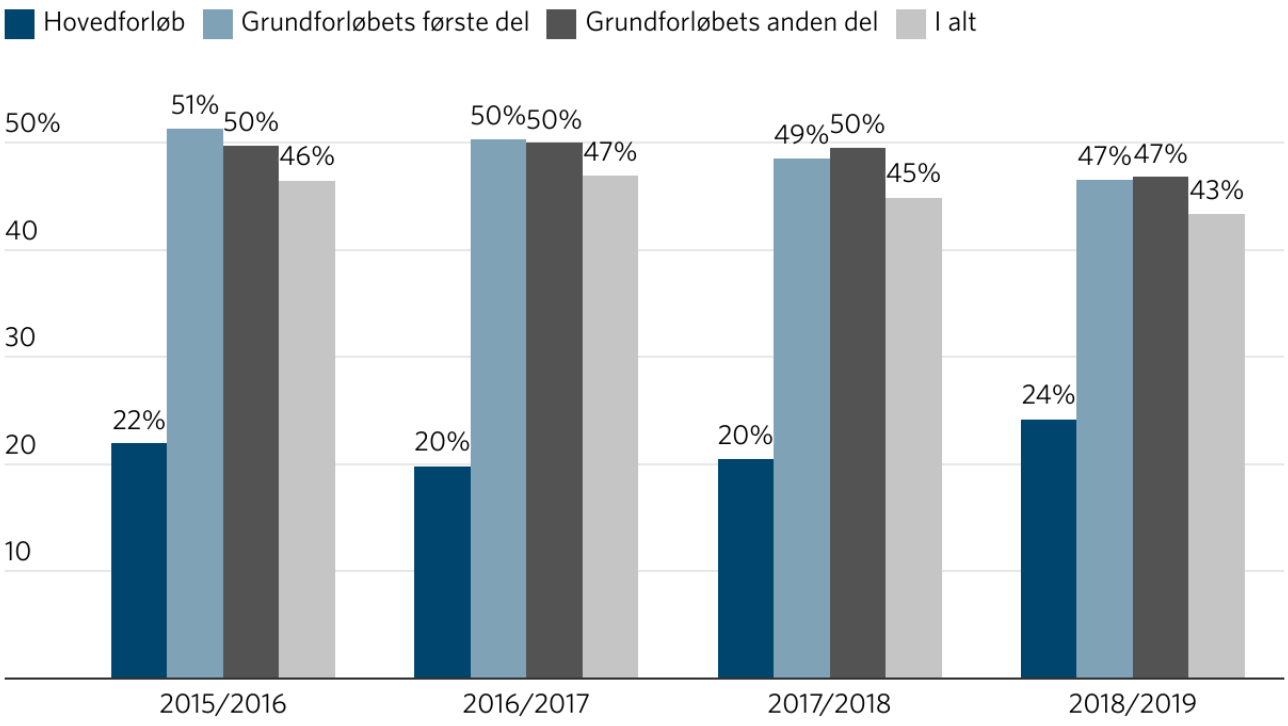

Anm.: Skoleår fra august til juli. På hinanden følgende uddannelsesforløb anses som sammenhængende, hvis de følger inden for 13 måneder.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Frafaldet sker især i forbindelse med grundforløbets anden del

Figur 3 viser frafaldet fordelt efter første uddannelsesforløb og sidste uddannelsesforløb blandt dem, der har påbegyndt et uddannelsesforløb i 2018/2019.

Flest falder fra en erhvervsuddannelse i forbindelse med grundforløbets anden del – enten i løbet af grundforløbets anden del eller i overgangen fra grundforløbets anden del til hovedforløbet (eller

studiekompetenceforløb for de merkantile EUX-uddannelser).

Blandt dem, der starter med grundforløbets første del, er der 12 pct., der er faldet fra i løbet af grundforløbets første del eller uden overgang til grundforløbets anden del, mens 20 pct. er faldet fra i forbindelse med grundforløbets anden del. 14 pct. af frafaldet sker i løbet af hovedforløbet eller studiekompetenceforløbet for de merkantile EUX-uddannelser.

Blandt dem, der starter med grundforløbets anden del, er det 33 pct., der falder fra i forbindelse med grundforløbets anden del, mens 14 pct. falder fra i løbet af hovedforløbet eller studiekompetenceforløbet.

Blandt dem, der starter direkte med et hovedforløb, er det 24 pct., der falder fra.

FIGUR 3

Frafaldet er størst i forbindelse med grundforløbets anden del

Figuren viser frafald fra erhvervsuddannelser påbegyndt i skoleåret 2018/2019 grupperet efter første uddannelsesdel (søjler) og sidste uddannelsesdel før frafald (pct.).

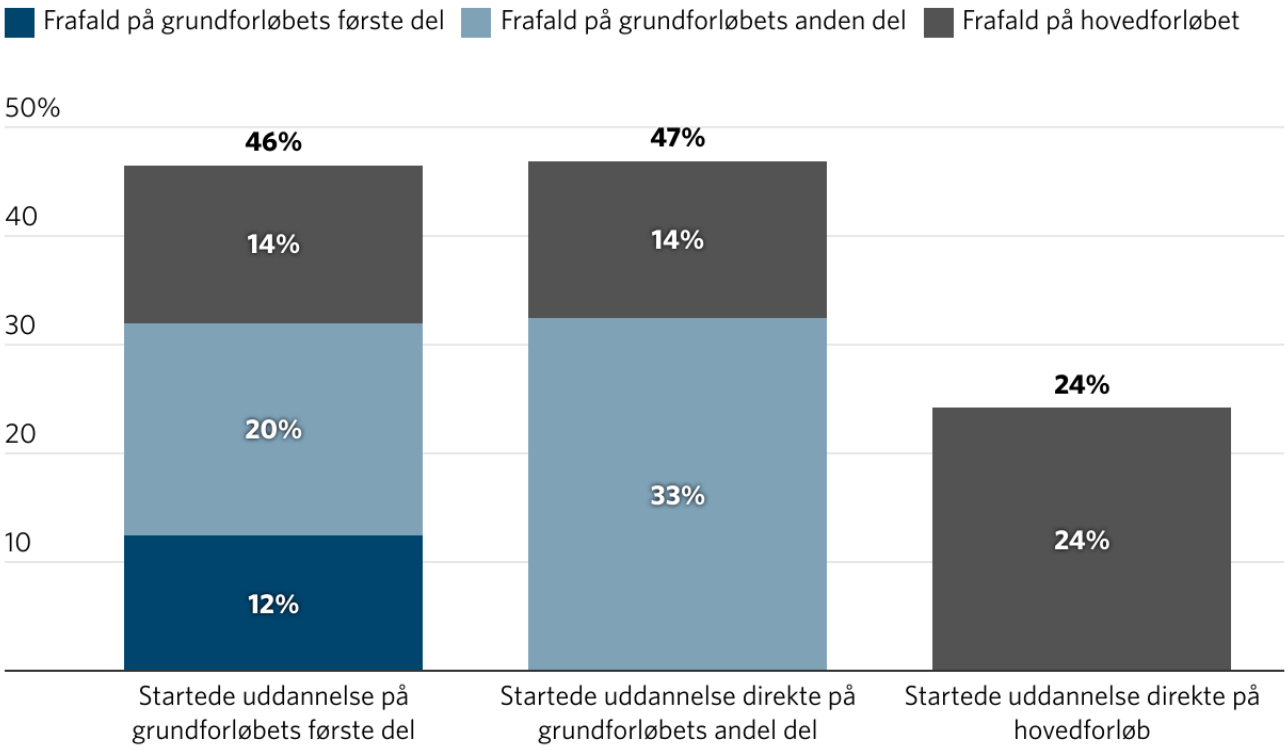

Anm.: Frafald består både af reelle afbrud fra uddannelsesforløb og fuldførte uddannelsesforløb uden overgang til næste uddannelsesforløb inden for 13 mdr. Få personer med første tilgang på et hovedforløb har afbrudt et efterfølgende grundforløb 2, ifbm. omvalg (ikke vist).

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Flere får en positiv overgang fra grundforløbets anden del til hovedforløb

De ovenstående figurer viser, at frafaldet er størst i forbindelse med grundforløbets anden del. Det er for tidligt at analysere på det generelle frafald blandt dem, der er begyndt på en erhvervsuddannelse senere end skoleåret 2018/2019, men overgangen mellem grundforløbets anden del og hovedforløbet kan belyses, da grundforløbet tages tidligt i uddannelsesforløbet.

I det følgende afsnit ser vi derfor på alle, der er gået i gang med grundforløbets anden del, uanset deres forudgående uddannelsesaktivitet. Vi ser på alle, der er gået i gang helt frem til skoleåret 2021/2022.[3]

Det er relevant at undersøge frafaldet fra grundforløbets anden del for nyere årgange, fordi der i løbet af de seneste år er indgået flere uddannelsesaftaler mellem lærlinge og virksomheder, og færre går i gang med hovedforløbet med skoleoplæring.[4]

Man indgår typisk en uddannelsesaftale med en virksomhed i løbet af grundforløbets anden del eller mellem grundforløbets anden del og hovedforløbet. At frafaldet især er højt her, kan derfor til dels skyldes, at det nogle steder og i nogle brancher kan være vanskeligt at få en praktikplads. Vi ved også at frafaldet er større blandt de elever, der starter hovedforløbet med skoleoplæring.

De seneste års udvikling med stigende antal uddannelsesaftaler ser ud til at have en positiv påvirkning af frafaldet i løbet af grundforløbets anden del og overgangen til hovedforløbet.

Figur 4 viser, hvor stor en andel af dem, der påbegynder grundforløbets anden del, der ikke gennemfører grundforløbet. Denne andel er faldet pænt fra 24 pct. i 2015/2016 til 18 pct. i 2021/2022.

FIGUR 4

Stort fald i andelen, der afbryder grundforløbets anden del

Figuren viser, hvor stor en andel af de, der påbegynder grundforløbets anden del i et givent skoleår, der ikke gennemfører grundforløbet. Søjlerne beskriver skoleåret, hvor grundforløbet er påbegyndt.

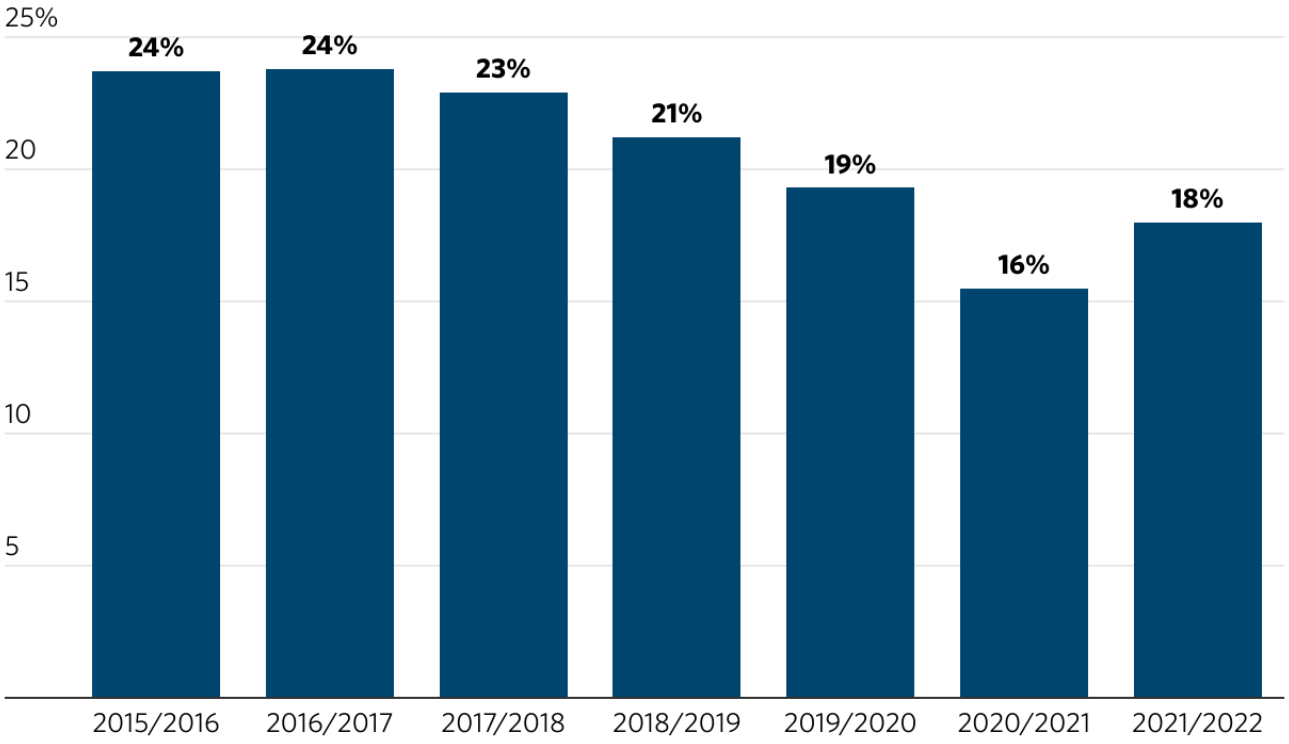

Anm.: Skoleår fra august til juli. Grundforløbets anden del påbegyndes primært august og januar. Samme person tæller med for hvert påbegyndt grundforløbets anden del. 6 pct. af forløb påbegyndt i skoleåret 2021/2022 er fortsat igang ved seneste referencetidspunkt 30.september 2022. De er udeladt af analysen.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Der er også en stigende andel, af dem, der påbegynder grundforløbets anden del, der overgår til hovedforløbet eller et studiekompetenceforløb, der ligger mellem grundforløbets anden del og hovedforløbet på de merkantile EUX-uddannelser. Det fremgår af Figur 5.

Især den direkte overgang til hovedforløbet inden for tre måneder er steget fra 44 pct. af dem, der påbegyndte grundforløbets anden del i skoleåret 2015/2016 til 58 pct. blandt dem, der påbegyndte grundforløbets anden del i skoleåret 2021/2022.

Andelen, der går i gang med et hovedforløb senere, kan fortsat stige i takt med, at datagrundlaget opdateres. Der er dermed udsigt til, at overgangen til hovedforløbet kan stige yderligere for de seneste årgange.

FIGUR 5

Stigning i overgang til hovedforløb efter grundforløbets anden del

Figuren viser, hvor stor en andel af dem, der påbegynder grundforløbets anden del i et givent skoleår, der går igang med et hovedforløb eller studiekompetenceforløb. Søjler beskriver skoleåret, hvor grundforløbet er påbegyndt.

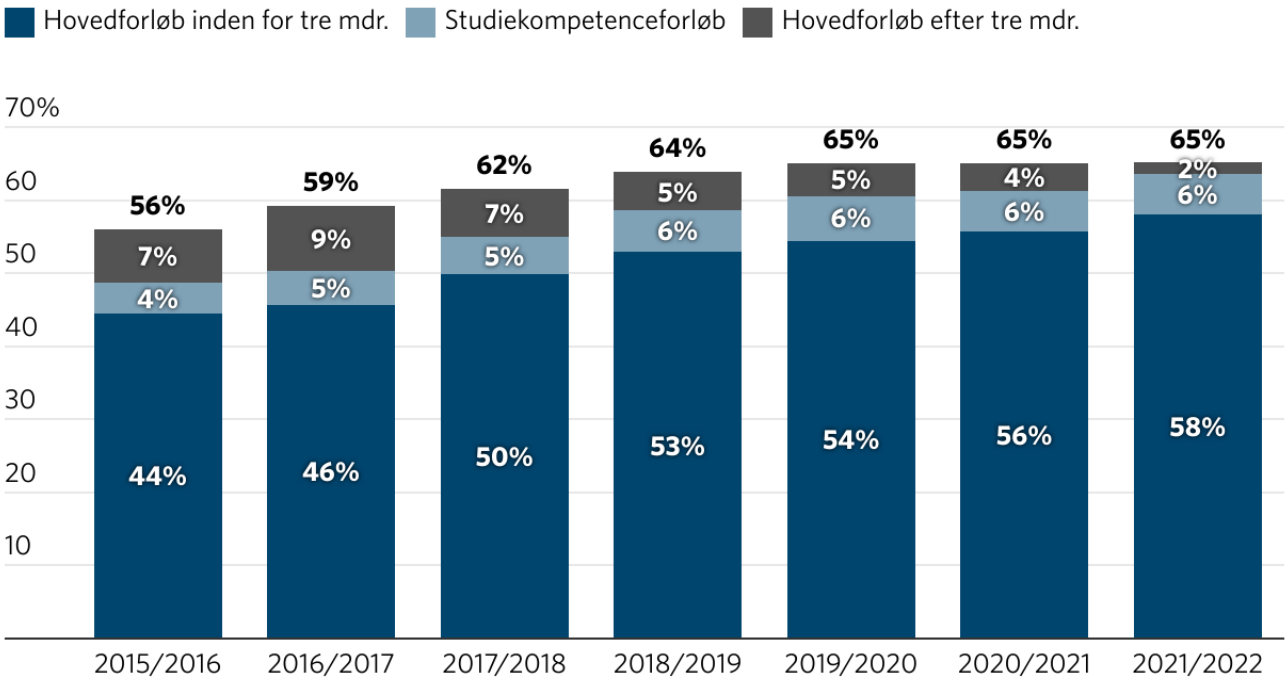

Anm.: Skoleår fra august til juli. 2021/2022 er foreløbige, da 6 pct. fortsat er i gang med grundforløbets anden del på seneste referencetidspunkt 30.september 2022. De er udeladt af analysen.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Frafaldet skal mindskes

Det høje frafald fra erhvervsuddannelserne er en barriere for, at flere får en erhvervsuddannelse. Antallet af faglærte kan derfor øges ved at mindske frafaldet. Det er nødvendigt, hvis vi skal undgå mangel på faglært arbejdskraft i fremtiden, og hvis vi skal have flere med på uddannelsesvognen.

Der er for mange unge, der ikke får en uddannelse.[5] Mange, der i dag står uden uddannelse, har forsøgt sig med en erhvervsuddannelse, men er faldet fra. Hvis flere skal have en uddannelse, er et lavere frafald på erhvervsuddannelserne nødvendigt. Det er derfor vigtigt at sikre mere fleksible rammer på erhvervsuddannelser, så det f.eks. er muligt at uddanne sig på nedsat tid, ligesom unge med trivselsproblemer eller andre udfordringer har en enkelt adgang til at få specialpædagogisk støtte under hele uddannelsen.

Virksomhederne har dog også et ansvar. Det er positivt, at frafaldet fra grundforløbets anden del er faldet i de seneste år – og det er bl.a. sket pga. stigningen i indgåede uddannelsesaftaler.

Metode: Sådan har vi gjort

I analysen følger vi Børne- og Undervisningsministeriets metode til opgørelse af sammensatte uddannelsesforløb og frafald fra erhvervsuddannelserne.

Vi definerer frafald fra erhvervsuddannelserne som andelen, der er gået i gang med en erhvervsuddannelse, men afslutter den, før uddannelsen er fuldført. Vi har i analysen sammensat erhvervsuddannelsesdele, hvis de følger på hinanden med uddannelsespauser af højest 13 måneder, eller indtil et hovedforløb fuldføres med en erhvervskompetence.

Afbrud med omvalg til ny erhvervsuddannelse, samt uddannelsespauser af op til 13 måneders varighed er dermed ikke talt med som afbrud. Et nyt uddannelsesforløb er på samme måde defineret som et påbegyndt erhvervsuddannelsesforløb, uden uddannelsesaktivitet på en erhvervsuddannelse i de forudgående 13 måneder.

Denne definition tager højde for, at nogle elever skifter spor i løbet af deres uddannelsesforløb, og andre kan have uddannelsespauser, f.eks. i forbindelse med dimensionering af uddannelsesforløb med skolepraktik eller mellem studiekompetenceforløb og hovedforløbet på de merkantile EUX-uddannelser.

I sidste del af analysen ser vi på alle, der går i gang med grundforløbets anden del uanset forudgående uddannelsesaktivitet. Det gør vi for at vise udviklingen i overgangen mellem grundforløbets anden del og hovedforløb for de seneste årgange.

Skoleåret defineres fra august til juli det efterfølgende år.

6

1 Ikke alle elever har afbrudt eller afsluttet en erhvervsuddannelse ved seneste referencetidspunkt, 30. september 2022. Det betyder, at der fortsat kan være studerende, der er i gang med erhvervsuddannelsen, og derfor potentielt fortsat kan falde fra uddannelsen. Det er dog meget få, der falder fra erhvervsuddannelsen mere end tre år efter påbegyndt uddannelse, så senere frafald forventes ikke at påvirke den overordnede udvikling i tallene.

2 I sidste del af analysen zoomer vi ind på overgangen fra grundforløbets andel del til hovedforløb, hvor det er muligt at lave et ensartet mål for frafald i forbindelse med grundforløbets andel del frem til skoleåret 2021/2022.

3 Man begynder typisk grundforløbets anden del i august eller januar, og grundforløbet varer typisk fire måneder. De seneste påbegyndte forløb kan derfor følges i op til ni måneder fra januar 2022 til september 2022, og med en overgang i op til fem måneder efter afsluttet grundforløbets anden del. Få begynder grundforløbets anden del senere eller har længere grundforløb. De er udeladt af analysen, hvis de fortsat er i gang med grundforløbets anden del ved udgangen af september 2022.

4 https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2023/feb/230215-nye-tal-naesten-50-000-indgaaede-uddannelsesaftaler-i-2022

5 https://www.ae.dk/analyse/2023-03-graden-af-uddannelse-blandt-unge-er-fortsat-langt-fra-politisk-maalsaetning

6 https://uddannelsesstatistik.dk/Documents/Tv%C3%A6rg%C3%A5ende/datadokumentation/DVH_GYM_EU